

familier at holde deres Børn i Lære og give dem Klæder og Føde og Husly for den latterlig lille Betaling, de i mangfoldige Tilfælde oppebærer. Begyndelseslønnen for Lærlinge er jo i Virkeligheden nu ganske som for 30 Aar siden, den er som Regel i Fagene 2—3 Kr. ugentlig i det første Aar af Læretiden, og derefter stiger den som Regel med 1 Kr. for hvert følgende Aar af Læretiden; men denne Løn staaar jo ikke i noget rimeligt Forhold til den Nytteløshed, Lærlingene gør i de paagældende Bedrifter, og den staaar i et tilsvarende Misforhold til, hvad det koster Forældrene at holde Læredrenge i Alderen 14—18 Aar med Klæder og andre Livsfornødenheder. Man har søgt at løse Problemet om en Forbedring paa dette Punkt af Lærlingenes Vilkaar uden at fastsætte nogen egentlig Lærlingeløn i Loven, da dette ganske naturligt maatte støde paa meget væsentlige Vanskeligheder paa Grund af den Forskellighed, der er raadende indenfor de forskellige Fag. Det foreslaas derfor, at Lærlingekommissionen ved Kontraktens Godkendelse skal paase, at Lønnen svarer til, hvad der udkræves for at skaffe Klæder, Kost og Logi til Lærlingen. Der vil selvfølgelig paa Basis af denne Bestemmelse af Lærlingekommissionerne blive tilvejebragt visse Regler angaaende Lærlingenes Løn, altsaa blive skabt en Slags Normalbestemmelser, og det vil da blive en naturlig Opgave for Lærlingekommissionerne at hidføre væsentlig Forbedring i de hidtil bestaaende Forhold med Hensyn til Lærlingelønnen.

Af andre Enkeltheder i Lovforslaget skal jeg blot nævne, at der er lovfæstet en 8 Timers Arbejdstid for Lærlingene, hvilket formentlig ikke vil støde paa større Vanskeligheder nu, da man fra alle Sider er i Færd med at forsone sig med Tanken om, at Arbejdstiden for Arbejderne i det hele skal indskrænkes til 8 Timer. Det bestemmes endvidere, at Lærlingene ikke skal arbejde om Søndagen, dog med den Modifikation for Beværterfagets Vedkommende, at de skal have et ugentligt Fridøgn.

Et meget vanskeligt Punkt at komme over ved Revisionen af Lærlingeloven har været det, som angaar Lærlingenes aandelige Uddannelse, deres teoretiske Uddannelse. Vi savner i høj Grad Skoler for Teori, for Praksis og for Almendannelse for Ungdommen, vi savner Ungdomsskolen, som saa tidt har været nævnt, og vi savner de Haandværkerskoler, som der burde være i Tilknytning til Ungdomsskolen, og hvor en med Værkstedsuddannelsen sideløbende Uddannelse kunde foregaa. Vi har et Sy-

stem af tekniske Skoler og Handelsskoler, hvis Undervisning falder paa en Tid af Døgnet, som i alt Fald i mange Tilfælde gør den til en Plage for Lærlingene. En Undervisning, der foregaaer fra Kl. 8 til 10 om Aftenen, efter at Lærlingene har arbejdet en Dag i en Fabrik, hvilket har nødvendiggjort, at de kommer op om Morgen Kl. 5 for at være paa Fabrikken Kl. 6, er hverken tiltalende eller forsvarlig. Naar Lærlingene skal være i Skolen indtil Kl. 10 om Aftenen og kommer hjem Kl. 11, bliver der kun 6 Timer til Nattesøvn for dem paa de Dage i Ugen, paa hvilke Skoleundervisningen falder. Det er, forekommer det mig, ikke at handle forsvarligt med Ungdommen, og det er et Punkt, hvor der i høj Grad tiltrænges Ændringer. Men Skolespørgsmaalet kan desværre ikke løses ved Lærlingeloven; det, der her foreslaas, er derfor kun mindre Forsøg paa dog i nogen Grad at raade Bod paa det bestaaende Misforhold. Det er en Selvfølge, at Idealen for Lærlingenes Vedkommende vilde være Dagsskolen, som paa visse af Ugens Dage traadte i Stedet for den praktiske Uddannelse i Værkstederne. Forhaabentlig kommer ogsaa den Tid, da vi i Danmark kommer ind paa den Vej, ligesom det har været Tilfældet andre Steder, men indtil det sker, har vi ved en Bestemmelse forsøgt at indskrænke Aftenskoleundervisningen indtil Kl. 8 Aften. Der er dog bevaret en Adgang til, saa længe Skolerne og Lærerne ikke er indrettede herpaa, at give Dispensation fra denne Regel, en Nødvendighed, som jeg i høj Grad beklager. Jeg skal i denne Forbindelse nævne, at der fra min Kollega Handelsministerens Side er gjort visse Ønsker gældende om Adgang for Handelsministeriet til at øve en vis Medvirken, specielt paa Punkter, som angaar Handelsskolen. Jeg maa i den Anledning forbeholde mig under Sagens videre Behandling eventuelt at imødekomme saadanne Ønsker om Handelsministeriets Medvirken paa enkelte Punkter, som naturligt angaar Handelsministeriet.

Jeg har hermed nævnt Hovedpunkterne i dette nye Lovforslag, hvis Gennemførelse vil være af den største Betydning, idet, hvad jeg paa ny maa understrege, Ungdommens forsvarlige Oplæring og Sikring mod Misbrug er en stor Samfundsopgave. Det er en Misforstaaelse, at Sagen kun angaar Læremestrene og maaske Lærlingene, den angaar i Virkeligheden alle, ikke mindst Arbejderklassen, der jo dog fortrinsvis maa siges at være interesseret paa Lærlingenes Vegne. Med fuld Ret maa denne Klasse kunne møde med sine Krav paa dette Om-